

Komen tot de uitopstanding

“<Maar> wat winst voor mij was, heb ik om Christus’ wil schade geacht. Jazeker, ik acht ook alles schade te zijn om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, mijn Heer, om wie ik de schade van alles heb geleden en het als vuilnis acht, opdat ik Christus mag winnen en in Hem bevonden word, niet in het bezit van mijn gerechtigheid die uit [de] wet is, maar van die welke door [het] geloof in Christus is, de gerechtigheid die uit God is, [gegrond] op het geloof, om Hem te kennen en de kracht van zijn opstanding en <de> gemeenschap aan zijn lijden, terwijl ik aan zijn dood gelijkvormig word, om hoe dan ook te komen tot de opstanding uit [de] doden” (Fil. 3:7-11)

In de brief aan de Filippenzen schrijft Paulus dat hij ernaar uitzag om “te komen tot de opstanding uit de doden”. In de oorspronkelijke Bijbeltekst wordt hier een bijzonder Grieks woord gebruikt, de term *ekanastasis*. In feite schreef de apostel dat hij ernaar verlangde om “te komen tot de uitopstanding van tussen de doden uit”. Over de betekenis van dit Bijbelgedeelte wordt door christenen getwist. Wat bedoelde de apostel met de term “uitopstanding”? Om Paulus’ bedoeling te begrijpen is het nuttig om aandacht te schenken aan het tekstverband.

Niet op vlees vertrouwen

In het voorafgaande gedeelte van zijn brief (Fil. 3:3-9) had Paulus geschreven dat hij niet langer op “vlees” vertrouwde: op wat een sterfelijk mens is, bezit of tot stand brengt. Waar hij zich vroeger op liet voorstaan: “Ik ben besneden toen ik acht dagen oud was, een nakomeling van de aartsvader Jakob die de naam Israël ontving, geboren in de stam Benjamin, een rasechte Hebreëer, qua geestelijke ligging een farizeeër, een bestrijder van dwaalleer en een ijveraar voor handhaving van Gods wet” (Fil. 3:5-6), dat achtte hij nu volstrekt nutteloos, alleen maar goed om weggegooid te worden (Fil. 3:7-8) en om te worden achtergelaten (Fil. 3:14).

Wij zouden misschien zeggen: “Ik ben als kind gedoopt, christen van jongsaf, lid van de PKN, afkomstig uit een orthodox milieu, heb op jeugdige leeftijd belijdenis gedaan, later in de kerkenraad gezeten, altijd geijverd voor de zuiverheid van de woordverkondiging”. Zulke dingen beschouwde Paulus als nutteloos, als vuilnis en als iets van het verleden. Want het stond iets anders

in de weg, iets dat veel belangrijker was. In Fil. 3:8 plaatst de apostel zijn godsdienstige ijver, opvoeding en achtergrond tegenover “de kennis van Christus Jezus” die menselijke godsdienstigheid oneindig ver te boven gaat. Wat hij met het “kennen van Christus” bedoelt legt hij uit in Fil. 3:9-10. “Christus kennen” staat gelijk aan: “gerechtigheid bezitten die door het geloof van Christus is, uit God, op het geloof”.

Gerechtigheid bezitten

Wanneer Paulus over gerechtigheid begint te spreken dan noemt hij twee belangrijke tegenstellingen:

1. “Mijn gerechtigheid” staat tegenover: “de gerechtigheid die door het geloof van Christus is”. In de oorspronkelijke Griekse tekst staat niet: “geloof *in* Christus”, maar: “geloof *van* Christus”. De Statenvertaling is op dit punt correct, in tegenstelling tot de meeste moderne vertalingen. Het gaat om Paulus’ eigen inspanningen om God trouw te zijn en rechtvaardig te leven tegenover een rechtvaardig bestaan dat het gevolg is van de trouw van Christus. Het Griekse woord *pistis* kan “geloof” betekenen (in de zin van vertrouwen), maar ook “trouw” of “betrouwbaarheid”.

2. “Gerechtigheid die uit wet is” staat tegenover: “gerechtigheid die uit God is”. Een gerechtigheid die mensen bezitten omdat ze zich aan bepaalde leefregels houden wordt door de apostel geplaatst tegenover een gerechtigheid die in mensen ontstaat omdat God in hen werkt.

Christus kennen betekent: beseffen dat onze eigen inspanningen om God te behagen en om rechtvaardig te leven niet alleen tot falen en mislukken zijn gedoemd, maar ook niets kunnen voortbrengen dat bestand is tegen het vuur van het oordeel. Ware gerechtigheid is niet een gerechtigheid van onszelf, uit wet, maar een gerechtigheid uit God, door de trouw van Christus. Niet wij spannen ons in om goed te leven en om God te behagen, maar God zelf bewerkt in ons wat goed is en wat Hem behaagt (zie Fil. 2:13 en Jer. 31:33).

Wie Christus kent, mag vertrouwen op “Hem die Jezus onze Heer uit de doden heeft opgewekt” (Rom. 4:22-25). Niet wij spannen ons in om onze geestelijke groei te bevorderen, maar Christus leeft in ons (Gal. 2:20). Zoals

Christus uit de doden is opgewekt door de heerlijkheid van de Vader, zo gaan ook wij “in nieuwheid des levens” wandelen (Rom. 6:4).

Toen Jezus gestorven was, was Hij evenals alle andere doden tot niets in staat. Maar de levende God wekte zijn Zoon op en schonk Hem onvergankelijk leven. Op precies dezelfde manier zijn ook wij volslagen hulpeloos en tot niets in staat, waar het echt geestelijk leven en werkelijk goede werken betreft. Alleen God kan die in ons tot stand brengen.

Christus kennen

Fil. 3:10 zou als volgt kunnen worden weergegeven:

“... om Hem te kennen, namelijk de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden, gelijkvormig wordend aan Zijn dood...”

Het Griekse voegwoord *kai*, dat doorgaans met “en” wordt vertaald, heeft verklarende betekenis en kan in het Nederlands als “namelijk” worden weergegeven. Christus kennen betekent volgens Paulus: de kracht van Zijn opstanding kennen en deel hebben aan Zijn lijden. En wie in het lijden van Christus deelt, wordt gelijkvormig aan Zijn dood.

Over de kracht van Christus' opstanding spreekt Paulus ook in de brieven aan de Romeinen en de Efeziërs. Zoals Christus is opgewekt door de heerlijkheid van de Vader, zo gaan wij in nieuwheid des levens wandelen (Rom. 6:4). In “ons die geloven” werkt dezelfde kracht die zijn sterkte en macht heeft bewezen door Christus uit de doden op te wekken (Efe. 1:19-20). De kracht van Christus' opstanding kennen is hetzelfde als: gerechtigheid bezitten die uit God is, door de trouw van Christus. Die kracht werkt in (geestelijk) dode mensen een nieuw leven, en zal ook de letterlijke doden eens tot leven wekken.

Door opstanding tot: lijden!

In verband met het kennen van Christus noemt Paulus eerst: “de kracht van Zijn opstanding” en daarna: “de gemeenschap aan Zijn lijden”. Op het eerste gezicht is deze volgorde merkwaardig. In het leven van de Messias liep lijden immers uit op de kruisdood, en daarna volgde op Paasmorgen de opstanding. Omdat Paulus in Fil.3 niet spreekt over het aardse leven van Jezus, maar over het “kennen van Christus Jezus” (dat wil zeggen: van de uit

de doden opgestane Jezus, de levende Persoon die gezeten is aan Gods rechterhand), wordt in Fil. 3:10 de volgorde omgekeerd.

In zijn brief aan de Galaten duidt de apostel het moment van zijn bekering aan als het tijdstip “waarop het God behaagde zijn Zoon in mij te openbaren” (Gal. 1:15-16). Wanneer God in een mens begint te werken, dan leert die mens “de kracht van Christus’ opstanding” kennen en dan wordt Christus in zijn of haar leven zichtbaar. Zodra dit gebeurt, roept het bij de omgeving dezelfde afwijzing en vijandschap op die Jezus van de kant van Israëls godsdienstige en politieke leiders moest ervaren. Wie de kracht van Christus’ opstanding leert kennen zal als gevolg daarvan ook gaan delen in Zijn lijden. In het geval van Paulus leidde het openbaar worden van Christus ertoe dat hij zijn vroegere vrienden verloor, overhaast moest vluchten en Damascus moest verlaten door zich via een venster in de stadsmuur in een mand te laten neerdalen, om te kunnen ontsnappen aan de soldaten van de stadhouder (2 Kor. 11:32). Het “kennen van Christus” leidde meermalen tot gevangenschap (Hand. 16:16-40, Fil. 1:13-14, Kol. 1:24, 2 Tim. 1:12, 4:16-18) en tot allerlei vormen van vervolging en mishandeling (2 Kor. 11:23-33, Gal. 5:11, 1 Tim. 4:10).

De ervaring van Paulus dat het kennen van Christus lijden met zich meebracht (Hand. 9:16) was (en is) de ervaring van alle gelovigen (Hand. 14:22, 2 Kor. 1:5-7, 2 Tim. 3:12). De eerste christenen beschouwden zulk lijden niet als een schande of struikelblok, maar als een eer (Hand. 5:41, Rom. 8:17, 2 Thess. 1:5) en als een teken van Gods genade (Rom. 5:3, Fil. 1:29, 1 Thess. 3:4, 1 Pet. 4:16). De vijandschap van de buitenwereld was feitelijk niet tegen hén gericht maar tegen de opgestane Messias die zich in hen openbaarde (Hand. 9:4). Vandaar dat Paulus het lijden van gelovigen aanduidt als “gemeenschap aan het lijden van Christus”.

De apostel gaf van het kennen van Christus geen drievoudige omschrijving (zoals sommige uitleggers menen), maar een tweevoudige. Hij schreef niet: “om Hem te kennen, namelijk de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden en de gelijkvormigheid aan Zijn dood”, maar hij schreef: “om Hem te kennen, namelijk de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden, gelijkvormig wordend aan Zijn dood”. “Gelijkvormig wordend aan Zijn dood” is een bijzin die verklaart wat onder “de gemeenschap aan Zijn lijden” moet worden verstaan.

Gezien het tekstverband kunnen we denken aan het feit dat Christus volstrekt “dood” was voor iedere vleeselijke activiteit. Dood voor wat mensen een medemens willen opleggen om “erbij te kunnen horen”, om als een rechtvaardige, een wetsgetrouwe of een orthodoxe rabbi te worden beschouwd. Volstrekt onbewogen door de programma’s die zeloten of wereldverbeteraars de mensheid willen opleggen en waarmee ze hun achterban tot actie willen aansporen. En Hij hield zich niet aan “de overlevering der ouden”. Om levend te kunnen zijn voor *God* en om *Hem* door zich te laten werken. Hij zei: “De Zoon kan niets doen van Zichzelf, tenzij Hij de Vader iets ziet doen” (Joh. 5:19). Juist die dood wekte vijandschap op en bracht teweeg dat Israël Hem uiteindelijk verwierp. Hij verrichtte geen wonderen op verzoek van ongelovige buitenstaanders en toen men Hem naar aanleiding van een wonderteken koning wilde maken, vluchtte Hij weg (Joh. 6:15).

Wie erkenning door menselijke organisaties, godsdienstige taboes, geboden en verboden, of programma’s om de wereld te redden als “vuilnis” beschouwt, als iets van het verleden (“overleveringen der ouden”), en weigert om zich voor zulke zaken in te spannen of daarvoor te ijveren, zal onbegrip, haat en afwijzing oogsten. In de dagen van Paulus was dat al zo, en het is nog steeds het geval.

Vaste hoop

Paulus’ betoog dat in vers 11 eindigt bestaat uit één hoofdzin en drie bijzinnen.

Hoofdzin: “Jazeker, ik acht ook alles schade te zijn...”

1e bijzin: “opdat ik Christus moge winnen...”

2e bijzin: “om Hem te kennen...”

3e bijzin: “om hoe dan ook te komen tot de opstanding...”

In de hoofdzin verwijst de apostel naar zijn godsdienstige achtergrond, opvoeding en ijver. Zaken die hij achter zich had gelaten en als vuilnis was gaan beschouwen.

In de eerste bijzin merkt Paulus op dat hij wat hij vroeger winst achtte schade was gaan achten om de Messias te kunnen “winnen”, dat wil zeggen:

om tot het lichaam van Christus te gaan behoren en niet langer zelf te hoeven streven naar rechtvaardigheid, maar rechtvaardigheid te *ontvangen* vanwege het feit dat het Hoofd in hem ging werken.

In de volgende bijzin legt hij uit dat hij het verleden anders was gaan beoordelen om Christus te leren “kennen”, dat wil zeggen: om de kracht van Zijn opstanding te mogen ervaren en om deel te krijgen aan het lijden van de Messias door gelijkvormig te worden aan Zijn dood.

In de laatste bijzin zegt Paulus dat God zijn inzicht had gewijzigd opdat hij “tot de uitopstanding zou komen”, dat wil zeggen: op een eerder tijdstip zou opstaan dan zijn niet-gelovige volksgenoten. In de oorspronkelijke tekst staat hier niet het gewone woord voor “opstanding” (*anastasis*), maar het woord *ekanastasis*, dat “uit-opstanding” betekent.

In de Statenvertaling en de vertaling van het NBG wordt de indruk gewekt dat Paulus in Fil. 3:11 op onzekere wijze over de toekomst zou spreken. Het NBG schrijft: “of ik... zou mogen komen tot de opstanding uit de doden”. De Statenvertalers schrijven: “of ik enigszins moge komen tot de wederopstanding der doden”. In de herziene vertaling van Voorhoeve wordt deze indruk niet gewekt. Daar staat: “om hoe dan ook te komen tot de opstanding uit de doden”.

De Griekse uitdrukking *ei poos*, die in Fil. 3:11 met “zo mogelijk” of “enigszins” of “hoe dan ook” is vertaald, komt ook voor in andere Bijbelteksten. Het schip waarop Paulus en zijn metgezellen zich bevonden, koos opnieuw zee “om zo mogelijk Fenix te bereiken” (Hand. 27:12). De apostel vroeg God “of hij wellicht nu eens... het voorrecht mocht hebben” om Rome te bezoeken (Rom. 1:10). Hij verkondigde het evangelie in de volkerenwereld met de hoop om “op enigerlei wijze de jaloesheid van zijn volksgenoten op te wekken” (Rom. 11:14). *Ei poos* kan in alle teksten van het Nieuwe Testament waar de uitdrukking voorkomt worden vertaald met: “op enigerlei wijze”, dat wil zeggen: “op de een of andere manier”. Het schip van Paulus koos opnieuw zee om op de een of andere manier Fenix te bereiken. Paulus verlangde ernaar om op de een of andere manier Rome te kunnen bezoeken, en om op de een of andere manier de jaloezie van zijn volksgenoten op te wekken. Zo zag de apostel er ook naar uit om op de een of andere manier te komen tot de uitopstanding.

Uit de uitdrukking *ei poos* blijkt niet dat het onzeker is of het genoemde doel zal worden bereikt. Niet het “dat” maar het “hoe” van het bereiken is onzeker.

Dat de apostel in vers 11 onzekerheid zou uiten over zijn eigen deelname aan de “uitopstanding” is bijzonder onwaarschijnlijk. In de rest van zijn brief spreekt hij immers met grote stelligheid over de toekomst die God zowel voor hem als voor de andere gelovigen heeft weggelegd. Paulus schreef bijvoorbeeld:

“Ik dank mijn God... in dit vertrouwen, dat Hij die een goed werk in u begonnen is, het ook zal voltooien tot op [de] dag van Christus Jezus” (Fil. 1:3,6)

“Want ons burgerschap is in [de] hemelen, waaruit wij ook [de] Heer Jezus Christus als Heiland verwachten, die het lichaam van onze vernedering zal veranderen tot gelijkvormigheid aan het lichaam van zijn heerlijkheid, naar de werking van de macht die Hij heeft om ook alles aan zich te onderwerpen” (Fil. 3:20-21)

“Weest in niets bezorgd, maar laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw verlangens bekend worden bij God. En de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus” (Fil. 4:6-7)

Ei poos (“op de een of andere manier”) heeft betrekking op de twee alternatieven die de apostel in het voorafgaande had genoemd: Na in de rechtszaal te zijn vrijgesproken, in vrijheid te zijn gesteld, de gemeente opnieuw te hebben bezocht en nog met vrucht te hebben gearbeid (Fil. 1:20, 1:22, 1:25-26, 2:24), óf na te zijn veroordeeld, terechtgesteld en als martelaar van Christus te hebben getuigd (Fil. 1:20, 2:17). Wát er ook zou gebeuren, Paulus zou zich verblijden (Fil. 2:18) en tot de uitopstanding komen (Fil. 3:11). Op welke manier dan ook.

Uitopstanding

In Fil. 3:11 sprak Paulus niet over “wederopstanding” (Statenvertaling) en ook niet over “opstanding”, maar over “uitopstanding”. Het gewone woord

voor “opstanding” (Gr. *anastasis*) is in deze Bijbeltekst met het voorzetsel “uit” (Gr. *ek*) verbonden. De term *ekanastasis* komt binnen het Nieuwe Testament alleen voor in Fil. 3:11.

De Statenvertaling spreekt over opstanding der doden (d.w.z. van de doden), terwijl Voorhoeve en het NBG spreken over opstanding uit de doden. Dit is een gevolg van het feit dat deze vertalingen op verschillende Griekse handschriften zijn gebaseerd. In sommige handschriften staat “*ekanastasin toon nekroon*” (d.w.z. uitopstanding van de doden), in andere “*ekanastasin tèn ek nekroon*” (uitopstanding van tussen de doden uit).

Op grond van de bijzondere zinsbouw (“uitopstanding, die van tussen de doden uit”, *ekanastasis ten ek nekroon*) hebben sommige uitleggers beweerd dat Paulus in Fil. 3:11 zou spreken over een volstrekt unieke, bijzondere opstanding die onmiddellijk na het overlijden van de gelovige zou plaatsvinden en voor de nabestaanden niet waarneembaar zou zijn¹. Voor deze bewering ontbreekt echter het Bijbels bewijs.

¹ De opvatting dat met het woord “uitopstanding” een bijzondere opstanding is bedoeld, die kort na het overlijden van de gelovige zou plaatsvinden en voor de nabestaanden niet waarneembaar zou zijn, is bij voorbeeld verdedigd door: S. van Mierlo, *Wanneer de opstanding en de opname?*, Amsterdam: Uit de Schriften, 1950; G. J. Pauptit, *Van dood en opstanding*, Amsterdam: Uit de Schriften, 1959; D. van Zijlekom, *De uitopstanding uit de doden en de prijs der roeping Gods*, Leiden: TextVision, 1996; D. van Zijlekom, *Hem kennen en de kracht Zijner opstanding*, Leiden: TextVision, 1996; en D. van Zijlekom, *Verwachten wij een opname?*, Leiden: TextVision, 1996. Christenen die deze opvatting verdedigen beweren, dat met de “verschijning” (Gr. *epiphaneia*) van Christus iets anders zou zijn bedoeld dan met Zijn “komst” (Gr. *parousia*). De komst van Christus zou plaatsvinden op aarde, voor iedereen zichtbaar zijn en in de (verre) toekomst liggen, terwijl Zijn verschijning zou plaatsvinden in ons hemels vaderland (zie bijvoorbeeld: T. Ballinger, *The Hope of Paul's Prison Epistles*, op www.heavendwellers.com). In de Bijbel betekent *parousia* echter: de komst (van de Heer, of van een hooggeplaatst iemand) **en** zijn op die komst volgend verblijf (op aarde, of in de provincie). De *epiphaneia* van een hooggeplaatst iemand is daar het allereerste moment van zijn *parousia*, het moment waarop hij voet aan wal zet (in het geval van de keizer), of zichtbaar wordt in de wolken (in het geval van de Heer). Vandaar, dat de Bijbel kan spreken over “de verschijning van Zijn komst” (2 Thess. 2:8). *Epiphaneia* en *parousia* staan met elkaar in verband, de tweede omvat de eerste, in de Bijbel kunnen ze in één adem worden genoemd. Het is dus onjuist om te beweren dat de verschijning bij een totaal andere gelegenheid zal plaatsvinden dan de komst.

Volgens sommige Griekse handschriften schreef de apostel "*ekanastasis toon nekroon*" (d.w.z. uitopstanding van de doden). "Uitopstanding van de doden" is dan een literaire parallel van de uitdrukking "opstanding uit de doden" (*anastasis ten ek nekroon*) die Lukas gebruikt (Hand. 4:2). Het voorzetsel *ek* staat in het ene geval voor het woord *anastasis* en in het andere geval erna, maar de betekenis is dezelfde. Ook wanneer Paulus "*ekanastasis ten ek nekroon*" zou hebben geschreven (en het voorzetsel *ek* tweemaal zou hebben gebruikt), dan hoeven we aan dit dubbele gebruik nog geen bijzondere betekenis te hechten. Zo'n herhaling van het voorzetsel komt binnen het Nieuwe Testament vaker voor, bij voorbeeld in de uitdrukkingen "*uitroeien uit het volk*" (Hand. 3:23) en "*uittocht uit Egypte*" (Hebr. 3:16). Nadruk valt op het feit dat het een opstanding betreft waarbij slechts sommige doden levend worden terwijl de overige doden in hun graven blijven liggen.

Verder mag het ons niet ontgaan, dat Paulus de blik van zijn lezers vestigde op de "dag van Christus" (d.w.z. de "dag van de Heer"), en niet op het moment van hun sterven. Hij schreef:

"dat Hij die in een goed werk in u begonnen is, het ook zal voltooien tot *op [de] dag van Christus Jezus*" (Fil. 1:6)

Zijn voorbede was erop gericht dat de gemeenteleden "zuiver en onberispelijk" mochten zijn "tegen [de] *dag van Christus*" (Fil. 1:10).

Wanneer de gemeenteleden zouden "schijnen als lichten in de wereld" door het woord van het leven hoog te houden, zou dat de apostel "tot roem zijn tegen de *dag van Christus*" (Filippenzen 2:16).

De gemeente mocht "de Heer Jezus Christus als Heiland verwachten". Hij zou eens neerdalen "uit het vaderland in de hemelen". Op dat moment zou Hij het lichaam van hun vernedering veranderen in een lichaam van heerlijkheid, zoals Hij zelf bezit (Fil. 3:20-21).

Paulus schreef niet dat het werk van God in de gelovigen bij hun overlijden zal zijn voltooid zodat ze op hun sterfdag volmaakt zullen zijn. Hij schreef dat dit werk zal worden voltooid op de dag die God aan de Messias heeft

gegeven en waarop Zijn heerlijkheid zal worden geopenbaard (vgl. 2 Thess. 1:10).

Ook sprak Paulus niet over een onzichtbare, onwaarneembare, ongrijpbare vorm van opstanding, waarbij het oude lichaam onveranderd op aarde zal achterblijven. Integendeel, volgens de apostel zal Christus “het lichaam van onze vernedering *veranderen* tot een lichaam dat gelijkvormig is aan het lichaam van Zijn heerlijkheid” (Fil. 3:21). Uit het gebruik van het werkwoord “veranderen” blijkt, dat het nieuwe lichaam er niet zal zijn *naast* het oude, maar het oude zal hebben *vervangen*.

Samenvatting

1. Wanneer Paulus schrijft: “of ik zou mogen komen tot de opstanding uit de doden” (Fil. 3:11, NBG), drukt hij geen twijfel uit over de vraag of hijzelf wel aan deze bijzondere opstanding zal deel hebben. Volgens de oorspronkelijke Griekse tekst schreef hij: “om op enigerlei wijze te komen tot de uitopstanding uit de doden”. Of Paulus nu werd vrijgesproken en nog verder mocht werken, of werd veroordeeld en terechtgesteld, via elk van beide wegen zou hij komen tot de uitopstanding.

2. De uitopstanding is geen voor toeschouwers onzichtbare gebeurtenis die bij het sterven van een gelovige plaatsvindt, want Paulus schrijft in zijn brief dat de lezers mogen uitzien naar de “dag van Christus” (Fil. 1:6, 1:10, 2:16), de dag waarop de verheerlijkte Messias “uit het vaderland in de hemelen” komt om hun vernederde lichamen te *veranderen* (Fil. 3:20-21). Het oude lichaam zal dan niet onveranderd achterblijven om uiteindelijk te vergaan (zodat omstanders van de uitopstanding niets zullen merken) maar het zal uit zijn staat van vernedering overgaan tot heerlijkheid.

3. Welke lezing van de Griekse tekst ook de juiste is, Paulus benadrukt dat de bedoelde opstanding er één is waaraan niet alle doden zullen deelhebben. De apostel drukt dit uit door te schrijven: “de uitopstanding, namelijk die van tussen de doden uit” (*ekanastasis tèn ek nekroon*) of: “de uitopstanding van de doden” (*ekanastasis toon nekroon*) (Fil. 3:11).

4. Om aan de uitopstanding deel te hebben moet men alle vleselijke vormen van godsdienstigheid “vuilnis achten” en Christus winnen. Men moet niet

een gerechtigheid uit wet bezitten, maar een gerechtigheid door het geloof van Christus, een gerechtigheid uit God (Fil. 3:1-10). Wie als leden aan Christus verbonden zijn, zodat Hij in en door hen kan werken, zullen tot de uitopstanding komen, maar de overige doden zullen in hun graven blijven liggen.

5. Wanneer met het woord “uitopstanding” een opstanding zou zijn bedoeld die bij het sterven van de gelovige plaatsvindt, dan zouden er in de afgelopen eeuwen al talloze mensen zijn opgestaan uit de doden. Hymeneüs en Filétus zouden dan de waarheid hebben gesproken, toen zij beweerden dat de opstanding al had plaatsgehad. Volgens Paulus waren deze leraars echter van de waarheid afgeweken (2 Tim. 2:17-18).

* * * * *